

Aura Motofeanu
Mihaela Stăneci

Caiet de lectură pentru clasa a IV-a

Victoria învățaturii

de Jean de La Fontaine

După cum o să vedeți,
zice-se că ar fi fost,
mai demult, doi târgoveți:
un bogat, - semeț și prost -
și-un sărac, - băiat isteț.
Stând de vorbă pe o dreavă¹,
se treziră la gâlceavă.
Cel bogat, om certăreț,
pretindea că-i mai de preț
și se cade ca oricine
cu respect să i se-nchine.
(Banii au și ei un rost:
merite dau celui prost!)

– „Prietene, ascultă-mă pe mine,
eu socotesc că nu ți se cuvine
să fii cinstit ca om de rangul meu.
Poți tu să dai ospete cum dau eu?...
Te văd citind. La ce-ți servește-n viață,
când ai palatu-n pod, - o chichineață -
și vara porți, ca iarna, aceeași haină sumbră,
iar ca lacheu² statornic ai propria ta umbră?
Republicii nu-i trebuiesc golani,
ci cei ce știu să-și cheltuiască banii.
Cu mesele și luxul, eu risipesc comori.
Pe urma mea trăiesc, cum știi prea bine,
atâți meseriași și negustori
și câte un părilit de scrib³, ca tine...”

I-ar fi răspuns săracul așa cum se cuvine,
dar a tăcut, având prea mult de spus.
Și iată că războiul l-a răzbunat mai bine,
căci fără milă, Marte⁵, orașul le-a distrus.
În alt oraș săracul, om cult și renumit,
fu găzduit, cinstit și răsplătit,
în timp ce bogătașul, acum sărac și prost,
rămase fără adăpost...

Pățania a limpezit gâlceava:
vârtejul soartei spulberă doar pleava
lăsând pe loc grăunțele de aur.
Învățătura-i pururi un tezaur⁵.

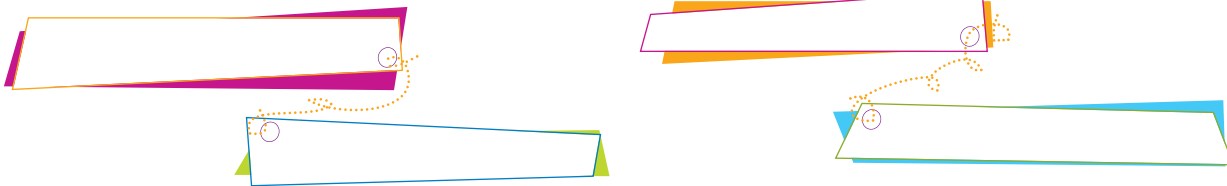

¹ *dreavă* – gratie, zăbrea, vergea
² *lacheu* – servitor în casele aristocrate; fecior, valet
³ *scrib* – copist și alcătuitor de acte la diferite popoare; cărturar, jurist,
învățat care talmăcea poporului normele de drept; scriitor, gazetar lipsit de
valoare

⁴ *Marte* – zeul roman al războiului

⁵ *tezaur* – (aici, figurat) ceea ce este foarte iubit și prețuit

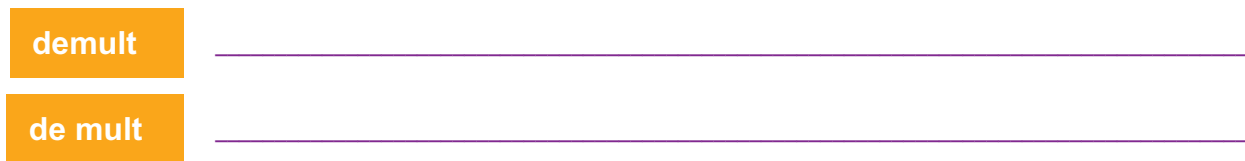
1 Găsește, în text, două perechi de antonime (cuvinte cu sens opus).

2 Notează câte un sinonim (cuvânt cu sens asemănător) pentru cuvintele date. Scrie două enunțuri cu sinonimele găsite.

3 Redactează două propoziții în care să folosești cuvintele „demult” și „de mult”.

4 Bifează proverbele care se potrivesc învățaturii textului:

5 Notează personajele și trăsăturile lor.

6 Motivează, într-un enunț, tăcerea omului cult.

7 Care este opinia ta în legătură cu titlul fabelei? Explică, în 2-3 rânduri.

_____

_____

_____

8 Scrie „Alfabetul calităților umane”. Poți folosi un dicționar.

A – altruist

B – blând

C – _____

D – _____

E – _____

F – _____

G – _____

H – _____

L – _____

M – _____

N – _____

O – _____

P – _____

R – _____

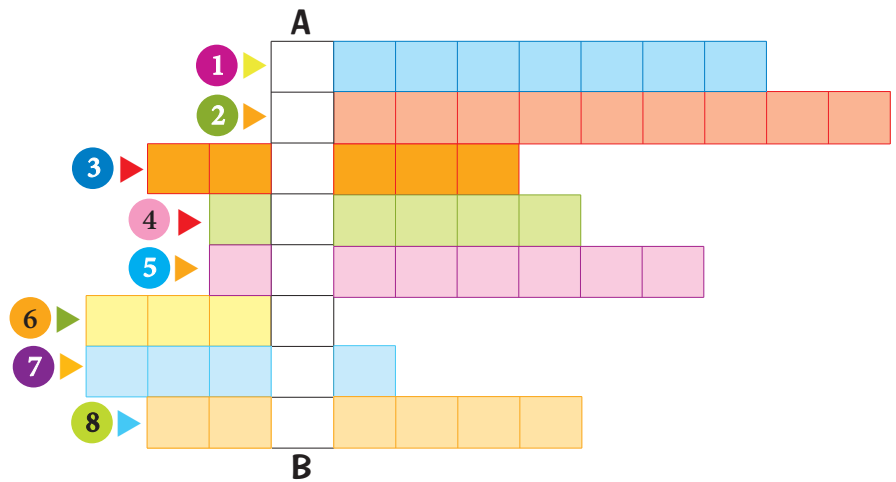
S – _____

T – _____

V – _____

9 Rebusul ocupațiilor!

- 1 cel care creează obiecte, forme prin cioplirea sau modelarea unui material
- 2 persoana care compune lucrări muzicale
- 3 cel care apără poarta într-un meci de fotbal sau handbal
- 4 artistul care creează tablouri
- 5 sportivă care face exerciții numite „paralele” și „sol”
- 6 persoană care compune versuri
- 7 cel care joacă în piese de teatru sau filme
- 8 persoană care conduce o orchestră sau un cor

Dacă vei completa corect, vei obține, pe verticala AB, o altă ocupație!

10 Fă pereche cu colegul de bancă și scrieți, pentru fiecare ocupație de la exercițiul 9, câte o personalitate românească.

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

6 _____

7 _____

8 _____

CUPRINS

<i>Șoricel de bibliotecă</i> , după Elia David	3
<i>Fetița pasionată de cărți</i> (fragment), după Roald Dahl	7
<i>Elev</i> , după Mircea Sântimbreanu	11
<i>Victoria învățăturii</i> , de Jean de La Fontaine	15
<i>Frunza</i> , după Emil Gârleanu	18
<i>Pinul singuratic</i> , după Alexandru Mitru	23
<i>Singur pe lume</i> , după Hector Malot	28
<i>Dragoste de mamă</i> (basm popular coreean)	33
<i>Legenda bradului</i>	37
<i>Umbra ursului</i> , după Eudochia Pavel	40
<i>Zi de iarnă</i> (fragment), de Alexandru Macedonski	44
<i>Pisica albă</i> , de Irina Teodorescu	47
<i>Trei culori</i> , de Grigore Vieru	51
<i>Porțile de Fier</i> , (fragment din <i>România pitorească</i>), de Alexandru Vlahuță	54
<i>Codrii Cosminului și Dumbrava Roșie</i>	57
<i>Habarnam are muștrări de conștiință</i> , după Nikolai Nosov	61
<i>Bucle-de-Aur</i> , după Nicolae Batzaria	66
<i>Oaspeții primăverii</i> , de Vasile Alecsandri	70
<i>Mama</i> , de Panait Cerna	73
<i>Biletele de aur</i> , după Roald Dahl	76
<i>Print și cerșetor</i> , după Mark Twain	80
<i>Cucul și puii săi</i> (fragment), după Eugen Jianu	86
<i>Păpădia</i> , de Ion Agârbiceanu	90
<i>Muntele cel Hodoronc-Tronc</i> , de Marin Sorescu	95
<i>Cinci pâini</i> , după Ion Creangă	99
<i>Castelul Fetei în Alb</i> (fragment din „Cireșarii”), de Constantin Chiriță	103
<i>Doi ani de vacanță</i> , după Jules Verne	107